

ΕΤΟΣ Α.—ΙΟΥΝΙΟΣ 1881—ΑΡΙΘ. 7.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ
ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΥΠΟ

Μ. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ ΚΑΙ Θ. Ι. ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ ΤΟΥ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ

*Ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως
καὶ συστάσει τοῦ πρὸς διάδοσιν τῶν Ἑλληνικῶν
γραμμάτων Συλλόγου.*

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
ἘΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ
1881

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Περὶ ἀγωγῆς τῆς γυναικὸς ὡς παρθένου, μητρὸς καὶ συζύγου.
— Πρακτικαὶ ἐξετάσεις ἐν ταῖς ἠνωμέναις πολιτείαις.—
Νέα μέθοδος τῆς ἀναγνώσεως διὰ γραπτῶν.—Μέρος πρα-
κτικόν. Ἀσκήσεις γλωσσικαὶ καθ' ὑπαγόρευσιν.— Ὁ Αἴ-
σωπος καὶ ὁ ὄδοιπός.—Θέμα πρὸς σύνθεσιν.— Χρονικὰ
τῶν σχολείων.— Ὁ Κομήτης.— Ἀριθμητικὴ : Πῶς δι-
δάσκεται ἡ ἀρίθμησις κατὰ τὸ πρῶτον σχολικόν ἔτος. Μά-
θημα Β' καὶ Γ'. — Ἐφαρμογαὶ χρήσιμοι ἐν τῷ βίῳ.—
Ποικίλα.

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Ἐν μὲν τῷ ἐσωτερικῷ φρ. 6.—

Ἐν δὲ τῷ ἐξωτερικῷ » 7.—

ΤΙΜΗ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Κατὰ στίχον λεπ. 40
Δι' ἀγγελίας μὴ ὑπερβαίνουσας τοὺς 4 στίχους φρ. 1.50

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Οἱ συνδρομηταὶ δύνανται ν' ἀποστείλωσι τὴν
συνδρομὴν ἐγκλείοντες τραπεζικὰ γραμματῖα ἢ
γραμματόσημα, πλὴν εἰκοσαλέπτων, ἐντὸς ἐπι-
στολῶν ἐπὶ συστάσει πεμπομένων. Αἱ ἀποδείξεις
τῆς ἀποτίσεως τῆς συνδρομῆς φέρουσι τὰς ὑπο-
γραφὰς τῶν κκ. Μ. Βρατσάνου, Θεμ. Ι. Μιχαλο-
πούλου καὶ τὴν σφραγίδα τοῦ περιοδικοῦ.

Ἀγγέλλεται πᾶν βιβλίον, οὗ δύο ἀντίτυπα ἤ-
θειλον σταλῆ εἰς τὴν διεύθυνσιν τοῦ περιοδικοῦ.

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΑΠΑΞ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΕΠ' ΩΦΕΛΕΙΑ:

ΤΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ
ΣΧΟΛΕΙΩΝ.

ΕΤΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΑΡΙΘ. 7

ΙΟΥΝΙΟΣ 1881

ΟΜΙΛΙΑ Β'.

Περὶ ἀγωγῆς τῆς γυναικὸς ὡς παρθένου,
μητρὸς καὶ συζύγου.

Κυρίαὶ καὶ Κύριοι,

« Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται ; »
(Λουκ. α', 66).

Ὅκτώ ἡμέρας μετὰ τὴν γέννησιν Ἰωάννου τοῦ Βα-
πτιστοῦ μεγάλη ἐτελεῖτο ἑορτὴ ἐν τῷ οἴκῳ τῶν γονέων
αὐτοῦ Ἐλισάβετ καὶ Ζαχαρίου. Οἱ γείτονες, οἱ φίλοι
καὶ οἱ συγγενεῖς εἶχον συναθροισθῆ εἰς τὸν οἶκον τῶν
ιερωῶν ἐκείνων ἀνδρῶν, τῶν εὐλογίᾳ τοῦ Θεοῦ ἀξιοθέν-
των νὰ γείνωσι γονεῖς, ἵνα συγχαρῶσιν αὐτοῖς ἐπὶ τῇ
γεννήσει υἱοῦ· « τί ἄρα, ἔλεγον, τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται ; »

Ἐν χριστιανικῇ οἰκίᾳ λαμπρὰ πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐτελεῖτο τελετὴ· συγγενεῖς, φίλοι, οἰκεῖοι, γινώριμοι εἶχον προσκληθῆ ἑκεῖ, πάντες δ' οὗτοι ἐμειδίωσαν, ἔχαιρον καὶ ἠγάλλοντο. Ἡ δέσποινα τὴν καλὴν φέρουσα ἐσθῆτα καὶ καθωραῖσμένη ὑπὸ γλυκείας τινὸς τοῦ προσώπου χλωρότητος, ἦν οἱ ἀγῶνες τοῦ τοκετοῦ καὶ αἱ ἡμέραι τῆς λοχείας ἀναπετύπωσαν τῇ μορφῇ αὐτῆς, δέχεται ἐπιχαρίτως προσμειδιῶσα τοὺς κεκλημένους· ὁ δὲ πατὴρ περιχαρῆς δεξιούται σφιγκτῶς τοὺς προσερχομένους. Ἡ χαρὰ ἤδη καθίσταται γενικὴ ἐν τῷ οἴκῳ, οἱ πάντες διαλέγονται ζωηρῶς, γέλωτες δὲ καὶ φαιδρότης ἐξαπλοῦνται ἐπὶ πάντας. Οἱ μὲν ἐρωτῶσι περὶ τῶν δέ, περὶ τῆς υἱείας τῶν ἀπόντων, περὶ τῶν οἰκιακῶν πραγμάτων καὶ περὶ τῶν εὐτυχημάτων των. Τρυφερὰ κοράσια καὶ χαριέστατοι παῖδες τὰς λαμπρὰς αὐτῶν στολὰς ἠμφιεσμένοι, διὰ ποικιλοχρῶν ταινιῶν τὴν κόμην καὶ τὴν ὀσφὺν περιεσφιγμένην ἔχοντες, παρίστανται ἐκεῖ τοὺς ἀπασμούς καὶ τὰς θωπείας τῶν συγγενῶν καὶ φίλων προσδεχόμενοι.

Αἰφνης τὴν διάχυσιν ταύτην καὶ χαρὰν διαδέχεται ἡσυχία ἄκρα καὶ σιωπὴ. Δεσποσύνη τις φέρει ἐν ἀγκάλαις εἰς τὸ μέσον τῆς αἰθούσης νήπιον· τὰ βλέμματα πάντων προσηλοῦνται ἐπ' αὐτοῦ, οἱ πάντες τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα λησμονοῦσι καὶ αὐτὸ τὸ ἄθωον καὶ τρυφερὸν νήπιον νὰ ἴδωσιν ἐπείγονται. Τοῦτο δ' ὄν ἐν μέσῳ λαμπάδων λαμπρῶν καὶ νέφους καπνοῦ ἐκ τοῦ καιομένου εὐώδους λιθανωτοῦ, καὶ περικυκλούμενον ὑπὸ κό-

σμου ἀγνώστου αὐτῷ, περιστρέφει πεφοβισμένους τοὺς ὀφθαλμούς. Συμπάθεια ἤδη γεννᾶται ἐκ τῆς θεᾶς τοῦ νηπίου εἰς τὰς ψυχὰς τῶν παρισταμένων καὶ θεωμένων. « *Τί λοιπὸν θὰ γείνη τὸ παιδίον τοῦτο* ; » λέγουσι καὶ ἐνταῦθα οἱ προσκεκλημένοι συγγενεῖς καὶ φίλοι.

Ναὶ ! ποῖον θὰ ἦναι τὸ μέλλον τοῦ νεογνοῦ τούτου παιδίου ; Ἡ ἐρώτησις αὕτη, ἦν ἐποίησαν οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι περὶ τοῦ τέκνου τῆς Ἐλισάβετ καὶ τοῦ Ζαχαρίου, εἶναι συνήθης καὶ ἐπαναλαμβάνεται ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων τῆς δημιουργίας καὶ εἰς πάντα τοὺς αἰῶνας μεταξύ τῶν ἀνθρώπων καὶ θὰ ἐπαναλαμβάνηται μέχρι τῆς συντελείας τοῦ κόσμου. « *Τί θὰ ἦναι τὸ παιδίον τοῦτο* » εἶναι τὸ δυσδιάλυτον καὶ πολυπλοκώτατον ζήτημα, καὶ εἶναι ὅμοιον πρὸς τὸ ἐν τῇ ἀποκαλύψει ἀναφερόμενον μυστηριῶδες βιβλίον, τὸ διὰ πολλῶν σφραγίδων ἐσφραγισμένον καὶ σεσημασμένον, τὸ ὅποῖον δὲν δυνάμεθα νὰ ἀναίξωμεν, ἀλλὰ τοῦ ὁποίου ὁ χρόνος μόνος μίαν πρὸς μίαν λυμáίνεται καὶ φθείρει τὰς σφραγίδας, μέχρις οὗ πασῶν τῶν σφραγίδων φθαρειῶν, πρόκειται ἤδη ἀνοικτὸν καὶ παρὰ πάντων εὐκολον νὰ ἀναγνώσθῃ. Τί θὰ γείνη τὸ παιδίον, ἐζήτουν νὰ μάθωσιν οἱ Πέρσαι ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τῆς ἐλευσεῖς του εἰς τὸν κόσμον· ἐκάλουν λοιπὸν τὸν ἀσρολόγον εἰς τὸν οἶκόν των, ὅστις ἐξετάζων τοὺς ἀστέρας προέλεγέ τὴν μέλλουσαν τοῦ νεογεννήτου τύχην ! Τὸ μέλλον τοῦ παιδίου ἐζήτουν καὶ οἱ Ἕλληνες νὰ μάθωσι διὰ τῶν Μοιρῶν, αἵτινες εὐθὺς μετὰ τὴν γέννησιν

ἐπεσκέπτοντο αὐτό· τοῦτ' αὐτὸ πάντες ἐν γένει οἱ λαοὶ
καὶ πολλοὶ ἐξ ἡμῶν ἔτι καὶ νῦν πιστεύουσιν, εἰσάγον-
τες τὴν Μοῖραν, τὴν ἀδυσώπητον ταύτην θεάν, εἰς τὸ
δωμάτιον τοῦ νεογεννήτου τὴν τρίτην μετὰ τὴν γέννη-
σιν αὐτοῦ ἡμέραν ἵνα μοιράνη αὐτό.

« Τί ἄρα τὸ παιδίον τοῦτο ἔσται ; » ἐρωτῶμεν καὶ
ἡμεῖς σήμερον περὶ ἀγωγῆς τοῦ κορασίου τὸν λόγον
ποιούμενοι, ὅποιον ἔσται τὸ μέλλον τοῦ νηπίου τούτου ;
Τὸ παιδίον τοῦτο θὰ γείνη, ἀποκρινόμεθα, ὅποιον θέ-
λουσι νὰ καταστήσωσιν αὐτὸ οἱ γονεῖς αὐτοῦ· θὰ γείνη
καλόν, ἢ κακόν, ἂν καλῶς ἢ κακῶς ἀναθρέψουσιν αὐτὸ
οἱ φυσικοὶ αὐτοῦ παιδαγωγοί, οἱ γονεῖς. Τὸ παιδίον
τοῦτο θὰ γείνη τέλος τὸ ἐναποτύπωμα τῶν γονέων αὐ-
τοῦ, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἀγωγῆς, ἣν θὰ παράσχουσιν
αὐτῷ οἱ γονεῖς αὐτοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἄν-
θρωπος ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον, φέρει μεθ' ἑαυτοῦ βρα-
θύτατα ἐντετυπωμένας φυσικὰς τινὰς προδιαθέσεις, δι'
ἃν δύναται νὰ ὑποβοηθηθῇ εἰς τὴν μέλλουσαν αὐτοῦ
ἀποκατάστασιν, ἥτοι εἰς τὴν παραδοχὴν βιωτικοῦ ἔρ-
γου ἢ ἐπαγγέλματος ἐν τῷ βίῳ, αἱ προδιαθέσεις ὅμως
αὐταὶ δὲν ὀρίζουσιν ἐκ τῶν προτέρων τὸ μέλλον αὐτοῦ.
Ὁ ἄνθρωπος πεπροικισμένος διὰ πολλῶν προδιαθέσεων
κινεῖται ἐλευθέρως εἰς τὸ στάδιον τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ
καὶ δύναται νὰ λάβῃ ποικίλας δεξιότητας καὶ γείνη
κατάλληλος καὶ ἱκανὸς εἰς πολλὰ συγχρόνως ἔργα καὶ
ἐπαγγέλματα. Οὕτω ὁ παῖς οὗτος δύναται νὰ γείνη καὶ
ιατρός καὶ φιλόλογος καὶ ποιητὴς καὶ μουσικὸς καὶ εἰς

πολλὰ ἄλλα ἔργα νὰ εὐδοκιμήσῃ. Ὁ Σωκράτης ἐγένε-
το ἀνδριαντοποιός, πρὶν ἢ γείνη φιλόσοφος, καὶ ὁ Πλά-
των ἔκαυσε τὰ ποιήματά του, πρὶν ἢ γράψῃ τοὺς ἀθα-
νάτους αὐτοῦ διαλόγους. Ὁ Rousseau, ἵνα καὶ ἐκ
τῶν νεωτέρων τινὰ ὀνομάσωμεν, ἐγένετο ἐπιτηθειότα-
τος θεράπων τῆς μουσικῆς, πρὶν ἢ γείνη φιλόσοφος, πο-
λιτικὸς καὶ παιδαγωγός. Ὁ παῖς ἀνατρεφόμενος καὶ
ἐκπαιδευόμενος πλάττεται, ἢ περιενδύεται τὸν τύπον
κατὰ τὴν μεταφορικὴν ἔκφρασιν τοῦ Πλάτωνος, ὃν
βούλεται νὰ δώσῃ αὐτῷ ὁ παιδαγωγός, ἀκολουθεῖ τὸν
ρόυον τῆς κοινωνίας, μεθ' ἧς ἀναστρέφεται καὶ συζῆ, καὶ
σχηματίζεται κατὰ τὰς ἐξωτερικὰς σχέσεις τοῦ βίου
καὶ τὴν κοινωνικὴν θέσιν τῶν γονέων του.

(ἔπεται συνέχεια).

B.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΕΝ ΤΑΙΣ ΗΝΩΜΕΝΑΙΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΙΣ

Ἐν τινι παρθεναγωγείῳ τοῦ Chicago ἐφηρμόσθη διὰ
τρόπου πρωτοτύπου καὶ ἰδίου μόνον τοῖς Ἀμερικανοῖς
ἐξέτασις θεωρητικὴ καὶ πρακτικὴ τοῦ μαθήματος τῆς
οἰκιακῆς οἰκονομίας.

Ἡ εξέτασις ἐγένετο ἐν εὐρυχώρῳ αἰθούσῃ, ἧς κύκλω
ἐκῆθητο ἐπὶ ἐδωλίων τὰ μέλη τῆς ἐφορίας τῶν σχο-

λείων και οί κεκλημένοι, τῶν μαθητριῶν, ἡλικίας δεκα-
ετοῦς μέχρι δεκατετραετοῦς, κατεχουσῶν τὸ μέσον τῆς
αἰθούσης.

Ἡ ἐξέτασις ἤρξατο δι' ἀπαριθμήσεως τῶν μαγειρι-
κῶν σκευῶν καὶ τῶν παντοδαπῶν καυσίμων ὑλῶν· εἶτα
δὲ τὰ κοράσια διὰ μικρῶν ψηκτρῶν (βοῦρτσαι) ἐπεδόθη-
σαν πρὸς καθαρισμὸν μικρᾶς τραπέζης κειμένης ἐν τῷ
μέσῳ τῆς αἰθούσης, ψάλλοντα συγχρόνως πάντα ὁμοῦ
ἄσμα ἀρμόζον τῇ ἐργασίᾳ ταύτῃ καὶ οὐ τινος αἱ στρο-
φαὶ περιεῖχον σοφᾶς συμβουλᾶς ἀφορώσας εἰς τὴν προ-
σοχήν, ἣν δέον νὰ ἔχωσι περὶ τὴν χρῆσιν τοῦ πυρὸς καὶ
τῶν πυρῶν (σπύρτων).

Ἐνῷ δὲ αἱ μαθήτριαι παρεσκευάζον τὰ τοῦ προγεύ-
ματος ἐπὶ μικρῶν τραπέζων, δεύτερον ἄσμα ἐξήγει καὶ
ἀνέπτυσσε πάντα τὰ χρέη, ἅτινα ὀφείλει νὰ πράττη
τὴν πρωίαν ἐπιμελής καὶ ἱκανὴ μάγειρος. Τρίτον δὲ
ἐστρώθη ἡ τράπεζα πρὸς τὸ ἄριστον, τῆς ἐργασίας ταύ-
της συνοδευομένης ὑπὸ νέου ἄσματος ἐξυμνοῦντος τὴν
χρησιμότητα τοῦ ἁλατος ἐν τῇ παρασκευῇ τῶν βρω-
μάτων (φαγητῶν). Ἐπειτα παρετέθη τὸ ἄριστον ψαλ-
λομένου ἄσματος ἐντελλομένου τὴν δεξιότητα, τὸν ζῆ-
λον καὶ τὴν φιλεργίαν. Τελευταῖον πλυνομένων τῶν μα-
γειρικῶν καὶ τῶν τῆς τραπέζης σκευῶν αἱ μαθήτριαι
ἤδον ἐπαινοῦσαι τὴν τάξιν καὶ τὴν καθαριότητα.

Μετὰ δὲ ταῦτα μετεβλήθη ἡ σκηνή. Ἀφῆρέθησαν
αἱ τράπεζαι καὶ ἀντεκατεστάθησαν διὰ σκαφῶν, κάδων
καὶ κανῶν (παναίρια) ἐκ λινοστολῶν πρὸς πλύσιν· αἱ μά-

γειροὶ καὶ θαλάμηπόλοι μετεβλήθησαν εἰς πλυντρίας,
πλυνοῦσας καὶ ἐξαπλούσας τὰ πλυνόμενα πρὸς στέγνω-
μα· τὰς ἐργασίας δὲ ταύτας συνάδουον δι' ἄσματος ἐν
χορῷ ψαλλομένου καὶ ἐπαινοῦντος τὸ ὕδωρ καὶ τὸν σά-
πωνα καὶ ἀπαριθμοῦντος τὰ καθήκοντα τῆς τελείας
πλυντρίας.

Ἡ σκηνὴ μεταβάλλεται ἐκ νέου· κομίζεται μικρὰ
κλίνη, ἣν ἀμέσως διευθετίζουσι καὶ στρώνουσιν αἱ μι-
κραι μαθήτριαι· φυσικῶς δὲ ἡ νέα αὕτη ἄσκησις συνο-
δεύεται ὑπὸ ἐκθέσεως λεπτομεροῦς ἐν μουσικῇ, ἀπαριθ-
μούσης πάντας τοὺς κανόνας τῆς τέχνης τῆς διευθε-
τήσεως τῆς κλίνης.

Παυσάσης δὲ τῆς ἐργασίας τὰ κοράσια ἔψαλον ἐν
χορῷ ποικίλῃ τὴν ῥῆσιν ταύτην « τὴν ἐργασίαν διαδέ-
χεται ἀνάπαυσις. »

Ἡ ὁμήγυρις ἀπῆλθεν λίαν νύχαραιστημένη.

(Revue pédagogique).

B.

ΝΕΑ ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΕΩΣ
ΔΙΑ ΓΡΑΠΤΩΝ.

(Συνέχ. ἴδ. φυλλ. 6^{ον} σ. 184).

Τὰ ὀνόματα τῶν γραφομένων γραμμάτων μανθάνον-

ται βραδύτερον λεληθότως πως, και ἐμμέσως, όταν δη-
λαδὴ ὁ διδάσκαλος ἀρξῆται διδάσκων τὸν παῖδα τὴν
χρῆσιν τῆς γραφίδος και καθοδηγῶν αὐτὸν εἰς τὴν ἐν-
τελῆ ἀπομίμησιν τοῦ σχήματος αὐτῶν. Ἡ τοιαύτη ἐκ-
γύμνασις διευκολύνει μᾶλλον τὴν ἐκμάθησιν τοῦ ὀνό-
ματος και τῆς καθ' ἑαυτὰ προφορᾶς τῶν τοῦ ἀλφαβή-
του στοιχείων, ἢ ἡ σχολαστικὴ και παθητικὴ εὐθὺς
κατὰ πρῶτον και μεμονωμένως γινομένη διδασκαλία.¹

1 « Τὸ παλαιὸν σύστημα τῆς ἀναγνώσεως, (ἂν δύναται
νὰ ὀνομασθῆ σύστημα τὸ μὴ στηριζόμενον ἐπ' οὐδεμιᾶς ψυ-
χολογικῆς παρατηρήσεως) τὸ σύστημα λέγω τοῦτο εἶναι ὁ
φοβερῶτατος σκόπελος, ὃν εὐθὺς ἀπ' ἀρχῆς εἶναι ἠναγκα-
σμένος ὁ παῖς νὰ ὑπερβῆ. Ἐνεκα δὲ τοῦ ἀτελοῦς τρόπου τῆς
διδασκαλίας τῆς ἀναγνώσεως καθίσταμεν ἀπὸ τῶν πρῶτων
ἔτι ἡμερῶν μισητὸν τὸ σχολεῖον εἰς τὸν παῖδα και προξε-
νοῦμεν αὐτῷ μυρίας ἐνοχλήσεις και στενοχωρίας. Τίς ἐξ ἡ-
μῶν οὐ μέμνηται ὅποσα ὑπέστη, ἵνα τέλος δυνηθῆ νὰ μάθῃ
τὰ 24 γράμματα τοῦ Ἀλφαβήτου; ὅποσα, ἵνα συλλαβίξῃ;
ὅποσα, ἵνα ἀναγινώσκῃ; ὅποσων δακρύων πρόξενον ἐγένετο
ἡμῖν τὸ σχολεῖον κατὰ τὰς πρῶτας ἡμέρας τῆς εἰς αὐτὸ φοι-
τήσεως ἔνεκα τῆς ἀμεθοδου και ἀτέχνου διδασκαλίας τῆς ἀ-
ναγνώσεως! Ἰστάμεθα πρὸ τοῦ πίνακος, ὡσεὶ ἐνώπιον ἱερο-
γλυφικοῦ ἢ συμβολικοῦ διαγράμματος, και ἠναγκαζόμεθα
μηχανικῶς νὰ ἀποστηθίζωμεν τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου!
Ἀπεστηθίζομεν τέλος αὐτὰ συνεργούσης και τῆς παιδαγω-
γικῆς ράβδου, ἀλλὰ δὲν ἐδυνάμεθα νὰ τὰ διὰ κ ρ ι ω μ ε ν.
Νέαι λοιπὸν ἐνταῦθα δοκιμασίαι και νέα βασανιστήρια! Διὰ
τοῦτο ἐπὶ μῆνας ὄλους ἰστάμεθα ἐνώπιον τοῦ κατηραμένου
πίνακος, ὡσεὶ ἐνώπιον μεγάλου και ὀρμητικοῦ ποταμοῦ, ἢ

Κατὰ πρῶτον λοιπὸν θέλομεν διδάσκει οὐχὶ τὰ σχήμα-
τα τῶν γραμμάτων, οὔτε θέλομεν λαμβάνει τὰ σχήματα
ταῦτα χωριστὰ πρὸς διδασκαλίαν, οὔτε προσκαλεῖ τὴν
ἐπ' αὐτῶν προσοχὴν ἐν ταῖς λέξεσι. Τὸ παιδίον ἀντι-
γράφει πάσας τὰς λέξεις συνημμένως και συνεχῶς. Βαθ-
μηδὸν δ' ἀρχεται αὐτὸ ἀναγινώσκον τὰ μέρη τὰ συγ-
κροτοῦντα τὴν λέξιν και ἡ ἐκγύμνασις ἐν τῇ χρήσει
τῆς γραφίδος παρασκευάζει αὐτῷ ὀρθὴν αἰσθητοποίη-
σιν τῶν σχημάτων ἐκείνων. Διὰ τούτου δὲ συνεθίζεται
ὁ παῖς εἰς τὸν ἀκριβῆ ἢ ἐντελῆ χωρισμὸν τούτων. Ὁ
μαθητὴς ποιεῖτω τὰ πρῶτα αὐτοῦ δοκίμια ἐπὶ ἄβακος
και μελανοπίνακος οὕτως, ὥστε μεταχειρισθεὶς ἔπειτα
τὸν χάρτην νὰ γινώσκῃ ἀσφαλῶς πάσας τὰς νέας λέ-
ξεις και τὴν σημασίαν αὐτῶν.

Πρὸς δὲ τούτοις τὸ συνεχὲς και συνημμένον τῶν γρα-

ἐνώπιον βαράβρου, και ἐδιαζόμεθα νὰ διαβῶμεν αὐτά. Κατὰ
τὸ σύστημα τοῦτο, ἵνα ἀπαγγεῖλωμεν τὴν λέξιν ἄνθρωπος,
ἔπρεπε τοιαῦτά τινα νὰ εἴπωμεν, τὰ ὅποια χάριν περιεργίας
γράφομεν: ἄ λ φ α, ν ι, ἄ ν—θ ἦ τ α, ρ ω, ω μ ε γ α, θ ρ ω
— π ι, ο μ ι κ ρ ὄ ν, σ ι, π ο ς—ἄ ν θ ρ ω π ο ς. » Πῶς λοι-
πὸν ὁ δυστυχὴς παῖς ἠδύνατο νὰ μὴ τρομάξῃ ἀναγκαζόμε-
νος τὴν ἀπλουστάτην ταύτην λέξιν, ἣτις διακρίνει αὐτὸν τῶν
ἀλόγων ζώων, νὰ προφέρῃ δι' ἐνὸς τοιούτου ἀβροῖσματος
συμφῶνων και φωνηέντων; ὅποιος και ὅποσας βραδύτητας
και ἐνοχλήσεις και ἀηδίας δὲν ἦτον ἠναγκασμένος ὁ δυστυχὴς
ἐλληνοπαῖς νὰ πάσχῃ, ἵνα μάθῃ τὸ ἀναγινώσκειν! » (Περὶ
τεχνικῆς ἀναγνώσεως Μ. Βρατσάνου σελ. 27—29).

πτῶν σχηματισμῶν διευκολύνει τὸν μὲν διδάσκαλον ὅπως παριστᾷ, τὸν δὲ μαθητὴν ὅπως θεωρῇ τὴν λέξιν ὡς ἔν ὄλον. Ὁ χωρισμὸς τῆς λέξεως εἰς τὰ μέρη αὐτῆς συγγέει ἦν ὁ παῖς ἔχει ἔμφυχον καὶ λογικὴν εἰκόνα ταύτης καὶ διατέμνει καὶ κερματίζει, οὕτως εἰπεῖν, τὴν ἐντύπωσιν. Ἡ λέξις πρέπει νὰ παρίσταται εἰς τὸν νοῦν τοῦ παιδὸς ὡς τι ἐνιαῖον, φαινομένη αὐτῷ οὐχὶ ὡς σύνθεσις τις στοιχείων, ἀλλ' ὡς ἔν στοιχεῖον πρὸς παραστάσιν τῆς ἰδέας, ἣν ἔχει οὗτος ἐν τῷ νῷ αὐτοῦ. Ὁ παῖς δ' οὕτω προσκτᾷται καὶ μεγάλην εὐχέρειαν ἐν τῷ ἀναγινώσκειν τὰς λέξεις τοῦ χειρογράφου. Ἐπειδὴ δὲ χειρόγραφον εἶναι πάντοτε τῷ πρωτοπείρω τὰ μάλιστα δυσανάγνωστον, ἔπεται ὅτι ὁ παῖς ἀσκηθεὶς πρὸς τὸ ἀναγινώσκειν τὰ χειρόγραφα, εὐκόλως ὕστερον θὰ ἀναγνώσκη καὶ τὰ ἔντυπα.

Ὁ παῖς ἐξ ἐντύπου, τὸ ὅποῖον ἐννοεῖ, δυσκόλως μεταβαίνει εἰς χειρόγραφον, ἐνῶ ἐκ χειρογράφου, ὡς εἴπομεν, λίαν εὐχερῶς μεταβαίνει εἰς ἔντυπον. Ὁ μικρὸς λοιπὸν μαθητὴς ἐννοῶν μίαν ἢ δύο ἑκατοντάδας λέξεων γραπτῶν ἀμέσως ἀντιλαμβάνεται αὐτὰς ἐν ἐντύπῳ. Διδαχθεὶς δὲ ὁ παῖς νὰ ἀναγινώσκη τρία ἢ τέσσαρα ἀναγνώσματα χωρὶς νὰ μεταχειρισθῇ γραπτὰ, μετὰ πολλῆς εἴτα δυσκολίας δύναται νὰ ἀναγινώσκη ἕνα στίχον. Κατὰ ταῦτα λοιπὸν οὔτε γράμματα, οὔτε τὰ ὀνόματα, οὔτε τὰ σχήματα αὐτῶν διδάσχομεν, ἀλλὰ μόνον λέξεις, φράσεις καὶ λόγους γραπτούς, καὶ τὰ παιδιά παιοῦσι ταῦτα γραπτὰ, τὸ μὲν πρῶτον δι' ἀντι-

γραφῆς, ἀκολούθως δὲ ἐξ ἀντιγραφῆς καὶ μνήμης καὶ λίαν ἐπιμελῶς πλὴν βραδέως προβαίνομεν διὰ τακτικῶν γυμνασμάτων εἰς τὴν χρῆσιν τῆς γραφίδος. Διὰ τῆς τοιαύτης λοιπὸν διδασκαλίας προσδοκοῦμεν εὐάρεστα ἀποτελέσματα οὐ μόνον θεωρητικῶς, ἀλλὰ καὶ πρακτικῶς καὶ τὰ ὅποια δὲν ἠθέλομεν ἐπιτύχει, ἐὰν ἐχρώμεθα τῇ ἀρχαίᾳ μεθόδῳ ἀπὸ τῆς ἐκμαθήσεως τῶν τοῦ ἀλφαβήτου γραμμάτων ἀρχομένην.

(Journal of éducation).

I. HANON.

ΜΕΡΟΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΝ

Ἀσκήσεις γλωσσικαὶ καθ' ὑπαγόρευσιν.

Ἡ πυραλίς.

Ἦτο σφοδρὸς χειμὼν· ἡ γῆ ἦτο κεκαλυμμένη ὑπὸ χιόνος· οἱ χωρικοὶ δὲν ἐξήρχοντο πλέον ἐκ τῶν οἰκων τῶν, καὶ τὰ πτηνὰ δὲν εὕρισκον πλέον εἰς τοὺς ἀγρούς τὴ νὰ φάγῳσι. Μικρὰ τις πυραλίς πάσχουσα ὑπὸ τοῦ φύχους καὶ τῆς πείνης κατέφυγεν εἰς παράθυρον ἀγαθοῦ τινοῦ χωρικοῦ. Ὁ γεωργὸς ἤνοιξε τὸ παράθυρον καὶ τὸ μι-

κρὸν πτηνὸν εἰσῆλθε. Τὰ παιδιά τοῦ γεωργοῦ περιχαρῆ
ἐθαύμαζον τὸ ἀξιεράστον τοῦτο μικρὸν πτηνόν.

Τὸ ἔαρ, ὅταν τὰ δένδρα ἐπανεῦρον τὰ φύλλα των
καὶ οἱ λειμῶνες τὰ ἄνθη των, ὁ γεωργὸς ἤνοιξε τὸ πα-
ράθυρον καὶ ὁ μικρὸς του ξένος ἐπέταξεν εἰς τὸν πλη-
σίον λειμῶνα, ὅπου κατεσκεύασε τὴν φωλεάν του καὶ
ἔψαλλε τὸ τερπνόν του ᾄσμα.

Ἴδου ὅμως εἰς τὴν ἐπάνοδον τοῦ χειμῶνος ἡ πυρα-
λὶς ὠδήγησε τὴν σύντροφόν του καὶ ἐζήτησεν ἐκ νέου
τὴν φιλοξενίαν τοῦ καλοῦ γεωργοῦ. Οὗτος καὶ τὰ τέ-
κνα του ἐχάρησαν πολὺ βλέποντες, ὅτι αὐτὰ τὰ δύο
πτηνὰ τοὺς ἔβλεπον μετ' ἐμπιστοσύνης! «*Ἡ ἐμπιστο-
σύνη ἐγείρει τὴν ἐμπιστοσύνην καὶ ἡ φιλία γεννᾷ τὴν
φιλίαν.*»

Ἔργασίαι τῶν μαθητῶν.

1) Γράψατε εἰς στήλην ἰδίαν τὰ οὐσιαστικά α) τὰ
τῆς Α' κλίσεως, β) τὰ τῆς Β' καὶ γ) τὰ τῆς Γ'.

2) Γράψατε χωριστὰ τὰ ἀρσενικά, τὰ θηλυκὰ καὶ
τὰ οὐδέτερα.

3) Γράψατε εἰς στήλην ἰδίαν τὰ ἐπίθετα.

4) Πῶς ὀνομάζομεν εἰς τὴν λαλουμένην γλῶσσαν
τὰ οὐσιαστικά πτηνόν, ἀγρός, πυραλίς, ψύχος, χωρι-
κός, ἔαρ, λειμῶν, ἄνθος, ᾄσμα, ἐπάνοδος, φιλοξενία.

5) Πῶς ὀνομάζομεν τὰ ἐπίθετα σφοδρός, ἀγαθός,
περιχαρής, ἀξιεράστος, τερπνός.

Ο Αἴσωπος ΚΑΙ Ο ΟΔΟΙΠΟΡΟΣ.

Συμφωνία τοῦ ῥήματος πρὸς τὸ ὑποκείμενον. — Χρήσις τῶν
εἰσαγωγικῶν καὶ τῆς παύλας.

ἽΟ Αἴσωπος ὤδευέ ποτε εἰς μικράν τινα πόλιν. Καθ'
ὁδὸν συναντᾷ ὀδοιπόρον, ὅστις προσαγορεύει αὐτὸν καὶ
ἐρωτᾷ: «*Πόσον χρόνον πρέπει ἔτι νὰ βαδίζω μέχρις
οὗ φθάσω τὸν πύργον, ὃν βλέπομεν μακρὰν ;*» «*Βά-
διζε,*» ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Αἴσωπος.

— «*Οὐδόλως ἀγνοῶ, ἀπήντησεν ὁ ξένος, ὅτι πρέ-
πει νὰ βαδίζω, ἵνα φθάσω ἀλλ' εἰπέ μοι, εἰς πόσον χρό-
νον θὰ φθάσω ἐκεῖ ;*» — «*Βάδιζε,*» ἐπανέλαβεν ὁ Αἴ-
σωπος.

— «*Παρατηρῶ, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ ξένος, ὅτι ὁ
ξένος οὗτος εἶναι ἀνόητος, δὲν θὰ ἐρωτήσω πλέον αὐ-
τὸν περὶ οὐδενός.*» Καὶ ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον του.
Μετὰ τινος στιγμᾶς ὁ Αἴσωπος ἔκραξε, «*ἔ ! μίαν λέ-
ξιν, εἰς δύο ὥρας θὰ φθάσης.*»

ἽΟ ὀδοιπόρος ἐστράφη καὶ τῷ εἶπεν, «*Πῶς τῶρα
γινώσκεις τοῦτο, καὶ διατί δὲν ἠθέλησες πρότερον νὰ μοι
τὸ εἴπης ;*» ἽΟ Αἴσωπος ἀπεκρίθη, «*Πῶς ἠδυνάμην νὰ
σοὶ τὸ εἶπω πρὶν ἢ ἰδῶ, ὅποιον ἦτο τὸ βάδιμά σου,
βραδὺ δηλαδὴ ἢ γοργόν ;*»

ΘΕΜΑ ΠΡΟΣ ΣΥΝΘΕΣΙΝ.

Τὸ ἔαρ

Περίληπτική διαγραφή τοῦ θέματος. — Κυρία πρὸς ἀνάπτυξιν αὐτοῦ ἰδέα. — Τὸ ἔαρ εἶναι τὸ θερπνότερον τῶν τοῦ ἔτους ὥρῶν.

Ἀνάπτυξις.

- A. Τὸ ἔαρ διαδέχεται τὸν χειμῶνα.
- B. Ὁ ἥλιος (ἀνατολή — δύσις).
- Γ. Θερμοκρασία, ἀποτελέσματα αὐτῆς.
- Δ. Βλάστησις (ὄρη, δάση, πεδιάδες, λειμῶνες, κήποι, φράκται, θάμνοι).
- E. Ζῶα (πτηνά· ἐπάνοδος, φωλεαί — ποιμνία).
- Z. Ἔργα (γεωργός, ἀμπελουργός, κηπουρός).
- H. Τέρψεις τοῦ ἔαρος. (διὰ τῆς ὀράσεως, τῆς ὄσφρησεως, τῆς ἀκοῆς, τῆς ἀφῆς).
- Θ. Σκέψεις. (Αἱ τέρψεις εἶναι πολυάριθμοι — αἱ τέρψεις εἶναι ποικίλαι — αἱ τέρψεις δὲν εἶναι ἀποκλειστικαί εἰς τοὺς πλουσίους).

B.

ΧΡΟΝΙΚΑ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΝ

Εἰς ἀναπλήρωσιν τοῦ K. Καλογερά διωρίσθη ἐν τῇ πρὸς ἐξέτασιν τῶν μαθητῶν τοῦ διδασκαλείου Ἀθηνῶν ἐπιτρο-

πεία ὁ K. Διομήδης Κυριακοῦ τακτικὸς καθηγητῆς τῆς θεολογίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

— Ἀπὸ τῆς παρελθούσης τρίτης (23 Ἰουνίου) ἤρξαντο αἱ πρακτικαὶ ἐξετάσεις τῶν ἀπολυομένων μαθητῶν τοῦ διδασκαλείου Ἀθηνῶν, ἐν αἷς παρέστη καὶ ὁ K. Ὑπουργὸς τῆς Ἐκπαιδεύσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀπὸ 15 Μαΐου B. διατάγματος περὶ ἀπολυτηρίων ἐξετάσεων ἐδόθησαν πρὸς διδασκαλίαν τοῖς ὑφισταμένοις τὴν πρακτικὴν δοκιμασίαν μαθηταὶ τὰ ἐξῆς 25 θέματα.

- 1) Κυριακὴ προσευχὴ (Τάξ. Δ') Γ. Προφαντόπουλος.
- 2) Ὅμηρος (διδασκαλία γλώσσης ἐπὶ ὠρισμένου χωρίου) (Τάξις Γ') A. Χατσηαντωνίου.
- 3) Κανάρης ἐν Χίῳ πυρπολῶν τὴν ναυαρχίδα (Τάξις Δ') Γ. Κωστόπουλος.
- 4) Κλήμα ἀμπέλου (Τάξις Β') K. Λάιος.
- 5) Πολλαπλασ. καὶ διαίρεσις (Τάξ. Α') Σ. Ἀντίοχος.
- 6) Περί ἐκλείψεων Σελήνης (Τάξ. Ε') Σ. Φιλιππίδης.
- 7) Ἀλφαθητῆριον (Τάξ. Α') K. Παπακωνσταντίνου.
- 8) Μάχη ἐν Θερμοπύλαις (Τάξ. Γ') N. Νίκας.
- 9) Ἀβραάμ. καὶ Λὼτ (Τάξ. Β') Π. Παπαευσταθίου.
- 10) Ἡρόδοτος (Τάξ. Δ') Γ. Ρεβελῆς.
- 11) ἀήρ χημικ. ἐξεταζόμεν. (Τάξ. Γ') I. Παπαδόπουλος.
- 12) Μέθοδος τῆς ἐταιρίας (Τάξ. Ε') Γ. Γσινιέρης.
- 13) Ἀθῆναι (Πατριδογραφία) (Τάξ. Α') Γ. Ἰωαννίδης.
- 14) Πρόβατον (Τάξ. Α') Ἄγγ. Σπετσέρης.
- 15) Κύλινδρος (Τάξ. Β') I. Φαβατάς.
- 16) Ὑδραντλία (Τάξ. Δ') A. Καμπάνης.
- 17) Ἰησοῦς καὶ τὰ παιδιά (Τάξ. Α') Σ. Γκιών.
- 18) Ῥοβινσῶν (διδασ. γλώσ). (Τάξ. Β') Φρ. Ῥαγκούσης.
- 19) Κόδρος (Τάξ. Β') Π. Μπιτσάνης.
- 20) Αἱ δέκα παρθένοι (Τ. Γ.) Σ. Σταματέλος.

- 21) Ἐχίδνα (Τάξ. Δ') Π. Ξόδης.
- 22) Φακός (Τάξ. Ε') Γ. Φοίντης.
- 23) Περὶ κλασμάτων (Τάξ. Δ') Ν. Ρεκλητίτης.
- 24) Ἡ περὶ ἄξονα κίνησις τῆς γῆς (Τάξ. Δ') Ι. Λύδης.
- 25) Θεσσαλία (Τάξ. Ε') Δ. Παπέλας.

Τινὰ τούτων τῶν θεμάτων σκοποῦμεν προσεχῶς νὰ δημοσιεύσωμεν.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῆς Ἐκπαιδεύσεως προτάσει τοῦ γενικοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων καλεῖ τοὺς κατὰ τὰς ἐπαρχίας Μαντινείας καὶ Μεγαλοπόλεως δημοδιδασκάλους καὶ δημοδιδασκαλίσσας ἐν δημοσυντηρήτοις ἢ ἰδοσυντηρήτοις δημοτικῶν σχολείοις διδάσκοντας, ἵνα συνέλθωσι τὴν 10ην Ἰουλίου ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 8 π. μ. εἰς τὸ κατὰστημα τοῦ ἐν Τριπόλει Διδασκαλείου, ὅπως ἀσκηθῶσι κατὰ τὰς ἐκδοθείσας πρακτικὰς ὁδηγίας τοῦ Γεν. ἐπιθεωρητοῦ δι' ὑποδειγματικῆς διδασκαλίας ἐπὶ ἕξι τοῦλάχιστον ἐξομμάδας. Τὸ μέτρον τοῦτο τοῦ Ὑπουργείου εὐρίσκομεν λίαν ὠφέλιμον καὶ συντελεστικὸν πρὸς βελτίωσιν τῆς διδασκαλικῆς ἰκανότητος τῶν δημοδιδασκάλων. Εἰ καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀσκήσεως εἶναι βραχὺς, εἶναι ὅμως δυνατόν ὁ φιλότιμος καὶ φιλομαθὴς δημοδιδάσκαλος πολλὰ νὰ διδαχθῇ καὶ μεγάλως νὰ βελτιωθῇ διὰ τσαύτης ἐν προτύπῳ διδασκαλίᾳ. Πρέπει δὲ οἱ παλαιοὶ τῶν δημοδιδασκάλων ἄσμενοι νὰ παραδεχθῶσι τὸ μέτρον τοῦτο τοῦ Ὑπουργείου, διότι πράκτικται διὰ τούτου νὰ βελτιωθῶσιν, ὥστε ἐν γνώσει νὰ ἐπαγγέλλονται τὸ ὄντως ὑψηλὸν καὶ μέγα ἔργον τῆς διδασκαλίας, καὶ γίνονται ὠφελιμώτεροι τῇ σπουδαζούσῃ νεολαίᾳ τῆς πατρίδος. Ἐχόντες πεποίησιν εἰς τὴν ἰκανότητα τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐν Τριπόλει διδασκαλείου Κυρ. Σκορδέλη ὡς καὶ τοῦ διδασκάλου τοῦ προτύπου Κ. Παυλάτου δὲν ἀμφιβάλλομεν, ὅτι θέλουσιν ἐργασθῆ μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τούτου σπουδαίου ἐν-

τολῆς λαμβάνοντες ὑπ' ὄψει ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ὅ,τι δύναται νὰ ὠφελήσῃ πρακτικῶς τοὺς διδασκάλους καὶ ἀποφεύγοντες πᾶν τὸ θεωρητικὸν καὶ ὑπὲρ τὴν κατάληψιν αὐτῶν. Ὁ Κ. Σκορδέλης γενόμενος ἐπιθεωρητῆς τῶν δημοτικῶν σχολείων ἄλλοτε γνωρίζει τὰς ἐλλείψεις τοῦ κλάδου τούτου καλῶς καὶ ἐπομένως θέλει περιορισθῇ εἰς τὴν διδασκαλίαν πρὸ πάντων τῆς ἀναγνώσεως ἀριθμήσεως καὶ γραφῆς, καὶ τὰς περὶ τὰ μαθήματα ταῦτα ἐλλείψεις θέλει φροντίσει ἐκ τῶν ἐνόντων καὶ τοῦ βραχέος τοῦ χρόνου νὰ ἀναπληρώσῃ. Αἱ ὁδηγίαι τοῦ ἐπιθεωρητοῦ τῶν δημοτικῶν σχολείων Κυρίου Πετρίδου εἶναι ἀξιόλογον καὶ λίαν πρακτικὸν βοήθημα, περιέχουσαι ὅτι πολυετῆς πείρα καὶ ἡ πρόοδος τῆς ἐπιστήμης ἐν τοῖς παροῦσι χρόνοις δύναται νὰ προσφέρῃ πρὸς βελτίωσιν τῆς διδασκαλικῆς ἰκανότητος τῶν διδασκάλων τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

— Δι' ὁμοίας Ὑπουργικῆς διαταγῆς διετάχθησαν καὶ οἱ δημοδιδάσκαλοι τῆς Αἰγίνης Μεγαρίδος Ἀττικῆς νὰ προσέλθωσιν εἰς τὸ διδασκαλεῖον τῶν Ἀθηνῶν ἐπὶ αὐτῷ τούτῳ τῷ σκοπῷ τὴν 3ην Αὐγούστου.

— Εἰς τὸν ἡμέτερον συνάδελφον κ. Θ. Ι. Μεγαλόπουλον ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς Παιδείας Ὑπουργείου ἡ ἐπιθεώρησις τῶν δημοτ. σχολείων τῶν ἐπαρχιῶν Δοκρίδος καὶ Δωρίδος ὅπου καὶ ἀναχωρήσῃ κατ' αὐτάς.

ΔΕΛΤΙΟΝ ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΝ

Ἐκ τῶν Βυζαντινῶν ἐφημερίδων μαθηάνομεν ὅτι ἐν Κωνσταντινουπόλει συνέστη διδασκαλεῖον τῶν Ὀθωμανιδῶν παρθένων καὶ ὅτι εἰσῆχθη εἰς αὐτὸ ἡ διδασκαλία τῆς παιδαγωγίας, διορισθέντος διδασκάλου τοῦ Κ. Ι. Α. Ἀριστοκλέους.

— Ἐν Ἀδριανουπόλει (γράφει ὁ Ἀνατολικὸς Ἀστὴρ) σβνιστᾶται μέγα Αὐστριακὸν σχολεῖον (ἀρρένων τε καὶ θηλέων) διὰ τοῦ ἐπισκόπου Ἰπιγγερ. Ἡ διδασκαλία τῶν θηλέων ἀνατίθεται εἰς μοναχὰς ἐξ Ἄγγρα τῆς Κροατίας. Ὁμοία σχολὴ ἰδρυθήσεται ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ καὶ ἐν Θεσσαλονίκῃ. Ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις τούτοις θέλουσι διδάσκεισθαι ἡ Σλαβικὴ γλῶσσα, ἡ Γαλλικὴ καὶ ἡ Γερμανικὴ.

Ο ΚΟΜΗΤΗΣ.

Τῇ 11ῃ φθίνοντος Ἰουνίου περι ὥραν 2 1/2 τῆς πρωίας ἐφάνη ἐν Ἀθήναις πρὸς τὰ ΒΑ¹ τοῦ ὀρίζοντος κομήτης ἀπὸ πάσης τῆς Εὐρώπης ὁρατός, ὁ ὁποῖος περιηγείται τὸν ἡμέτερον οὐρανὸν ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἀλλὰ τὸν ὁποῖον τὸ φῶς τῆς Σελήνης, ἐφ' ὅσον διαρκεῖ, δὲν ἐπιτρέπει νὰ θαυμάζωμεν ἐν ὅλῃ αὐτοῦ τῇ λαμπρότητι. Ἐρχεται δὲ ὁ κομήτης οὗτος ἐκ τοῦ νοτίου μέρους τοῦ οὐρανοῦ καὶ διευθύνεται πρὸς τὸ βόρειον μὲ ταχύτητα 30 περίπου σταδίων² κατὰ δευτερόλεπτον, ὅσοι δὲ ἐνθυμοῦνται ἐν τίνι θέσει κατὰ πρῶτον ἐφάνη, παρατηροῦσι νῦν ὅτι ἐπροχώρησε πολὺ πρὸς βορρᾶν, πλησιάσας ἱκανῶς τὸν πολικὸν ἀστέρα,³ περὶ τὸν ὁποῖον δύναται νὰ τὸν παρατηρῇ τις περιπολοῦντα καθ' ὅλην τὴν νύκτα. Ἄτε ἐρχόμενον ἐκ τοῦ νοτίου μέρους τοῦ οὐρανοῦ πρῶτοι ἔσχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ παρατηρήσωσιν αὐτὸν οἱ κάτοικοι καὶ ἰδίχ οἱ ἀστρονόμοι τοῦ Ν. Ἡμισφαιρίου κατὰ τὰ τέλη π. Μαΐου, τηλε-

1. Ἐν βορρα ἀποκλίσει 44⁰ περίπου, ἦτοι ἀπέχων ἀπὸ τοῦ Β. πόλου περὶ τὰς 36', ἐπομένως φειφανῆς διὰ τὰς Ἀθήνας, ἔχουσαν πλάτος καὶ δὴ καὶ ὕψος τοῦ πόλου 37⁰ 58', καὶ ἄπασαν τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τῶν βορειοτάτων μέχρι τῶν νοτιωτάτων, πλὴν τῆς Κρήτης καὶ Κύπρου, ἐν αἷς ἐδύετο ἐπὶ βραχύ.

2. Ἐν στάδιον=1000 μέτρα.

3. Ὁρα φυλλ. Β' σελ. 56.

γραφήματα δὲ ἐκ τῆς πρωτευούσης τῆς Βραζιλίας, ὅπου καὶ παρατηρήθη τὸ πρῶτον τῇ 17ῃ Μαΐου, καὶ ἄλλων τῆς Ν. Ἀμερικῆς πόλεων ἀνήγγειλαν ἔκτοτε εἰς Εὐρώπην τὴν ἐμφάνισιν αὐτοῦ. Ἀποτελεῖται δὲ ὁ κομήτης οὗτος, ὅπως οἱ πλεῖστοι τῶν κομητῶν, ἐκ τινος σημείου λαμπροτάτου, ἐν εἶδει ἀστέρος πρώτου μεγέθους, τὸ ὁποῖον καλεῖται *πυρῆν*, περὶ δὲ τὸν πυρῆνα τοῦτον ὑπάρχει φωτεινὴ τις νεφέλη ἣτις καλεῖται *στεφάνη* ὁ πυρῆν μετὰ τῆς στεφάνης ἀποτελοῦσι τὴν λεγομένην *κεφαλήν* τοῦ κομήτου, τὸ δὲ λοιπὸν αὐτοῦ μέρος καλεῖται *οὐρά ἢ κόμη δι'* ὁμοιότητα πρὸς κόμην λυτὴν γυναικῶς ἐρριμμένην ὀπίσω, ἐξ οὗ ἐδόθη καὶ τὸ ὄνομα *κομήτης*. Ἡ οὐρὰ τοῦ παρόντος κομήτου φαίνεται εὐθεῖα, ἀλλ' ἐφάνησαν καὶ κομηταὶ φέροντες *οὐρὰν καμπύλην*, ὁμοίαν κατὰ τὸ σχῆμα πρὸς τὰ κυρτὰ φάσγανα (τὰς πάλας) τῶν πατέρων ἡμῶν τοιοῦτος ἦτο ὁ κομήτης τοῦ 1689, τοιοῦτος δὲ καὶ ὁ τοῦ 1858, τὸν ὁποῖον πολλοὶ τῶν ἡμετέρων ἀναγνωστῶν ἐνθυμοῦνται ἴσως ἰδόντες ἰδίως ὄμμασιν. Ὑπάρχουσι δὲ καὶ κομηταὶ φέροντες *πλείους οὐράς* ὁ κατὰ τὸ 1744 λ. χ. ἐπιφανεὶς κομήτης ἔφερεν εἰς μεγάλας οὐράς ὁρατάς, καὶ περὶ τοῦ νῦν δὲ κομήτου ἀστρονόμος τις ἐνόμισεν ὅτι διέκρινε καὶ δευτέραν οὐρὰν. Παρατηρεῖται δὲ πάλιν καὶ τούναντίον, *κομηταὶ δηλ. ἄνευ κόμης*, τινὲς δὲ καὶ *ἄνευ στεφάνης*, οἷτινες ἐπομένως κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν αὐτῶν ὕψιν δὲν διαφέ-

ρουσι πρὸς τοὺς ἄλλους ἀστέρας.¹ Ἀλλὰ θὰ ἐρωτήσῃτε διατί τότε καλοῦνται κομήται, ἀφοῦ δὲν ἔχουσι κόμην, καὶ ἡ ἐρώτησις εἶναι εὐλόγος, ἀλλὰ καὶ τοὶ διαφέρουσι τῶν κομητῶν κατὰ τοῦτο, δηλ. κατὰ τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, ὅμως κατ' οὐσίαν ὁμοιάζουσι καθότι, ἐνῶ οἱ ἄλλοι ἀστέρες παρατηροῦνται διαρκῶς ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ θόλου, καὶ διατηροῦσι πάντοτε τὴν αὐτὴν σχεδὸν ἀπὸ τῆς Γῆς ἀπόστασιν, καὶ τὴν αὐτὴν σχεδὸν λαμπρότητα, οἱ κομήται ἐμφανίζονται ἐξαίφνης ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενοι ἐκ μακρυνῶν χωρῶν, πλησιάζουσι μάλιστα τὸν ἥλιον καὶ τὴν Γῆν ἰκανῶς, καὶ πάλιν περικάμπτοντες ἀπομακρύνονται ἐκ τοῦ ἐτέρου μέρους² ὡς ξένοι διαβάται, οἱ ὅποιοι μᾶς ἐπεσκέφθησαν διὰ μίαν φοράν, καὶ δὲν ἐπανέρχονται πλέον,³ ἢ ἐπανέρ-

1. Ἰδίᾳ δὲ τοὺς πλανήτας, καθόσον κινουῦνται μεταξύ τῶν ἀπλανῶν ὡς καὶ οὗτοι.

2. Ἐν τῇ περὶ τὸν ἥλιον περιφορᾷ τῶν κομητῶν ἡ οὐρὰ διευθύνεται πάντοτε ἀντιθέτως τῷ ἥλιῳ, καθ' ὃν τρόπον αἱ σκιαὶ τῶν φωτοβολουμένων ἀδιαφανῶν σωμάτων, ὥστε, ἐφ' ὅσον μὲν ὁ κομήτης πλησιάζει πρὸς τὸν ἥλιον, ἡ οὐρὰ ἐπεταί, ὅταν δὲ ὁ κομήτης μετὰ τὴν διὰ τοῦ περιηλίου διάβασιν ἀπομακρύνῃται τοῦ ἥλιου, ὅπως συμβαίνει κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας εἰς τὸν παρόντα, ἡ οὐρὰ προπορεύεται.

3. Καὶ οὗτοι εἰσιν οἱ κινούμενοι ἐπὶ παραβολικῆς τροχιάς· τοιαύτην δὲ παραβολικὴν γραμμὴν, ἣτις εἶναι ἀ-

χονται κατὰ πολυετεῖς περιόδους, καὶ λέγονται τότε κομήται περιοδικοί.¹ Ὁ κομήτης, τὸν ὅποιον ξενίζει ὁ ἡμέτερος οὐρανὸς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας, εἶναι κομήτης περιοδικός, διότι εἶναι ὁ αὐτός, ὅστις μᾶς ἐπεσκέφθη καὶ πρὸ 74 ἐτῶν κατὰ τὸ ἔτος 1807,² καὶ

κλειστος καὶ ἀπεριόριστος, δύναται νὰ ἐνοήσῃ τις, ἐὰν κῶνον τμήσῃ δι' ἐπίπεδον παραλλήλου μὴ τῶν γενετειρῶν αὐτοῦ, διότι ἡ γραμμὴ ἡ περιορίζουσα τὴν ῥηθεῖσαν τομὴν εἶναι παραβολή.

1. Τοιοῦτοι δὲ εἰσιν αἱ κινούμεναι ἐπὶ ἐλλειπτικῆς τροχιάς (ἣτις εἶναι καὶ λίαν ἐκκεντρικῆ). Πλὴν δὲ τῶν ῥηθειῶν διαφορῶν, ἐνῶ οἴτε πλανῆται καὶ οἱ κομήται μεταβάλλουσι θέσιν μεταξύ τῶν ἀστερισμῶν κινούμενοι περὶ τὸν ἥλιον, ὅμως οἱ μὲν πλανῆται κινουῦνται ἐπὶ τροχιῶν μικρὰν κλίσιν ποιουσῶν πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὸ ἐπίπεδον τῆς ἐκλειπτικῆς—ὥστε καὶ οὐδέποτε εὐρίσκειται πλανήτης πολὺ μακρὰν τοῦ οὐρανοῦ Ἰσημερινοῦ—, καὶ πάντες κατὰ τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν, ἀπὸ Δ. δηλ. πρὸς Α' τῶν δὲ κομητῶν αἱ τροχιαὶ ἔχουσι παντοίας θέσεις καὶ αἱ πλεῖστα σπουδαίως ἀποκλίνουσιν ἀπὸ τῆς ἐκλειπτικῆς, ὡς καὶ ἡ τοῦ νῦν κομήτου, ἣτις ποιεῖ κλίσιν 64°, καὶ ἡ κίνησις δὲν εἶναι πάντων τῆς αὐτῆς φέρᾳς.

2. Καίτοι ὑπάρχει εἰσέτι παρὰ τισὶ μικρά τις ἀμφιβολία ὁ κατὰ τὸ 1807 ἐξετάσας τὴν κίνησιν τοῦ κομήτου τοῦτου ἔξοχος ἀστρονόμος Βέσελ, εἶχεν ὑπολογίσει ὅτι ἡ περίοδος αὐτοῦ, δηλ. ὁ μεταξύ δύο διαδοχικῶν αὐτοῦ ἀφίξεων ἐν τῷ περιηλίῳ χρόνος, ἦτο 1700 ἐτῶν· εἶναι ἄρα γὰρ ὁ νῦν κομήτης ἕτερος κινούμενος ἐπὶ τῆς αὐτῆς τροχιάς;

μέλλει και πάλιν να επισκεφθῆ τὰ τέκνα και τούς ἐγγόνους ἡμῶν κατὰ τὸ 1955 ἤτοι μετὰ ἄλλα 74 ἔτη κ. οὐ. κ. Δὲν ἐφάνη λαιπὸν και νῦν ὁ παρὼν κομήτης ἐπίτηδες, ὧ φίλοι ἀναγνώσται, ὡς οἰωνός κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς εἰσόδου τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Ἄρταν, ἢ ὡς προάγγελος μεγάλης τινὸς καταστροφῆς,¹—διότι τοιαῦτα πράγματα πρέπει μόνοι να τὰ καταλαμβάνωμεν πότε θὰ ἔλθουν—, ἀλλὰ διότι ἦτο καιρὸς να φανῆ, ἀπαράλλακτα σχεδὸν ὅπως και ὁ ἥλιος ὠρισμένης ὥρας μετὰ τὴν δύσιν του ὀφείλει ν' ἀνατεῖλη, και ἡ σελήνη μετὰ ἓνα σχεδὸν μῆνα να ἐπαναλάβῃ τὰς αὐτὰς φάσεις.² Ἐὰν ἐρωτᾶτε δὲ και τί εἶναι κατ' οὐσίαν αὐτός ὁ κομήτης, οὐδεὶς γνωρίζει τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἐξ ἐπισταμένης παρατηρήσεως εἰκάζουσιν ἄλλοι μὲν ὅτι ἀποτελεῖται ἐξ ἀτμῶν μεταλλικῶν και μὴ, οὐχὶ λίαν ὑψηλῆς θερμοκρασίας, και πλανᾶται ἐν τῷ διαστήματι ἐπὶ ὠρισμένης τροχιᾶς ὡς νέφος ἀτμοῦ· τούτου δὲ ἕνεκα και ἡ ὀλικὴ τῶν κο-

1. Αἱ πρό ὀλίγων ἔτι ἐτῶν ἐπικρατοῦσαι ἐν Ἀθήναις περὶ κομητῶν δεισιδαιμονίαι εὐτυχῶς δὲν παρατηροῦνται πλέον.

2. Οἱ περιοδικοὶ κομηταί, πρὶν ἢ γίνωσι τοιοῦτοι, ἐκινουῦντο και αὐτοὶ ἐπὶ παραβολικῆς τροχιᾶς, ἀλλὰ διερχόμενοι διὰ τοῦ ἡμετέρου πλανητικοῦ συστήματος συνελήφθησαν τῶν πλανητῶν, πλησίον τοῦ ὀποίου διήλθον. Οὕτως ὁ νῦν κομήτης θεωρεῖται ὅτι συνελήφθη ὑπὸ τοῦ πλανῆτου Οὐρανοῦ, και κατέστη ἔκτοτε περιοδικός.

μητῶν μάζα εὐρίσκεται ὀλίγη, και διὰ μέσου τῆς οὐρᾶς αὐτῶν και τῆς στεφάνης διακρίνομεν τούς ὀπισθεν εὐρισκομένους ἀστέρας, και ἂν ἔτι ὄσι μικρᾶς λαμπρότητος·¹ ὁ δὲ πυρῆν ὅτι ἀποτελεῖται ἐκ τῆς αὐτῆς ὕλης, ἀλλ' ἐπὶ μᾶλλον συμπεπυκνωμένης· ἄλλοι δὲ περὶ μὲν τῆς οὐρᾶς φρονοῦσι, και οὐχὶ ἄνευ λόγου, ὅτι ἐνδεχόμενον και να μὴ ἦναι ὕλική, ἀλλὰ ἠλεκτρικὴ τις φωτοβόλησις τοῦ αἰθέρος ἢ τις κυματοειδῆς κίνησις κττ., τὸν δὲ πυρῆνα θεωροῦσιν ὡς σωρείαν διαττόντων ἀσέρων, διότι στενὴ σχέσις φαίνεται ὅτι ὑπάρχει μεταξὺ κομητῶν και διαττόντων ἀστέρων, περὶ ἧς ἄλλοτε θέλομεν κάμει λόγον. Φῶς δὲ ὁ κομήτης ἔχει ἀσθενὲς μὲν ἀλλ' ἴδιον και μάλιστα κατὰ τὸν πυρῆνα· ἀλλὰ τὸ φῶς αὐτοῦ τούτο δὲν ἀρκεῖ να καταστήσῃ αὐτὸν και ὄρατὸν πόρρωθεν, διὸ και ὄραται μόνον ὁ κομήτης ἐφ' ὅσον εἶναι πλησίον τοῦ ἡλίου και δέχεται πλουσίως τὸ φῶς αὐτοῦ, καθ' ὃν τρόπον και ἡ σελήνη. Ἐπειδὴ δὲ ὁ νῦν κομήτης διήλθε διὰ τοῦ περιηλίου τῇ 19 Ἰουνίου, και ἤδη ὀλονὲν ἀπομακρύνεται ἀφ' ἡμῶν, μετὰ τινὰς ἡμέρας δὲν θὰ διακρίνηται πλέον. Κομητὰ, κομητὰ! ὅταν ἐπανέλθῃς ὀποῖα ἔργα θέλουσιν ἔχει συντελεσθῆ, πόσους ἐξ ἡμῶν δὲν θὰ ἐπανεύρῃς πλέον!

1. Οὕτω διὰ τῆς οὐρᾶς τοῦ νῦν κομήτου παρατηροῦντο ἀστέρες ε' και ς' μεγέθους.

Θ. Ι. Μ.

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ.

Πως διδάσκεται ἡ ἀριθμησις κατὰ τὸ πρῶτον
σχολικὸν ἔτος.

ΜΑΘΗΜΑ Β'.

Μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τοῦ πρώτου μαθήματος ὁ διδάσκαλος θέτων τὰ πορτοκάλια, ἢ ὅτι ἄλλο εἶχε μεταχειρισθῆ, ἐν σειρᾷ, ὡς ἐκεῖ ἐδείχθη, λέγει δεικνύων συγχρόνως « ἔν πορτοκάλιον, δύο πορτοκάλια, τρία πορτοκάλια, τέσσαρα πορτοκάλια, πέντε πορτοκάλια » ἐπαναλαμβάνουσι δὲ τὰ αὐτὰ καὶ οἱ μαθηταί· τὸ αὐτὸ δὲ δύναται νὰ γίνη καὶ ἐπὶ τοῦ μαυροπίνακος διὰ τῶν μηδενικῶν κλπ. Εἶτα δὲ ὁ διδάσκαλος δίδει ἐκάστῳ τῶν μαθητῶν πέντε φασόλια, ἢ κυάμους ἢ ὅμοια λιθάρια κττ., τὰ ὅποια κρατοῦσιν οἱ μαθηταὶ ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ, καὶ λέγει·

— « Θέσατε ἐπὶ τοῦ θρανίου ἔν¹ φασόλιον. »

Καὶ οἱ μαθηταὶ λαμβάνοντες διὰ τῆς δεξιᾶς θέτρουσιν ἕκαστος ἔμπροσθέν του ἓν φασόλιον.

— Διδάσκαλος· « Πόσα φασόλια εἶναι ἐπὶ τοῦ θρανίου ; »

— Μαθηταί· « Ἐπὶ τοῦ θρανίου εἶναι ἔν φασόλιον. »

1. Αἱ διὰ κυρτῶν γεγραμμένα λέξεις πρέπει νὰ προφέρωνται ἐντονώτερον.

Ὁ διδάσκαλος παραγγέλει εἰς τὰ παιδιά νὰ θέσωσι ἀκόμη ἓν φασόλιον ἐπὶ τοῦ θρανίου εἰς μικρὰν ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀπόστασιν· δίδει δὲ τὴν παραγγελίαν ταύτην οὐχὶ διὰ τόνου ξηροῦ καὶ τυπικοῦ ἀλλὰ διὰ τρόπον οἰκείου, καὶ ἐπιβλέπει τὴν ἐκτέλεσιν· τούτου δὲ γενομένου ἐρωτᾷ·

— « Πόσα φασόλια εἶναι ἐπὶ τοῦ θρανίου ; »

— Μαθηταί· « Ἐπὶ τοῦ θρανίου εἶναι δύο φασόλια. » δεικνύοντες δ' ἐκάτερον τούτων λέγουσιν « Ἐν φασόλιον καὶ ἓν φασόλιον γίνονται δύο φασόλια. »

καὶ οὕτω γίνεται μέχρι τοῦ πέντε, καθ' ὃν τρόπον ἐρρήθη καὶ ἐν τῷ πρώτῳ μαθήματι.

Μετὰ δὲ ταῦτα ἀσκεῖ ὁ διδάσκαλος τοὺς μαθητὰς εἰς τὰ μεμαθημένα διὰ προβληματίων, οἷα τὰ ἐπόμενα· γίνεται δὲ ἡ ἄσκησις αὕτη ἐν αἰθούσῃ, ἐν ἣ ὑπάρχουσιν ὅμοια πράγματα μὴ πλείονα τῶν πέντε.

1) Πόσας θύρας ἔχει ἡ αἰθουσα αὕτη ; Πόσας κεφαλάς ἔχει ὁ Νικόλαος ; Πόσας βίνας (πόσαις μύταις) ἔχει ὁ Κ ; Πόσα ὄντα ; Πόσας χεῖρας ; Πόσους πόδας ;

2) Πόσα καθίσματα ὑπάρχουσιν ἐν τῇ αἰθούσῃ ταύτῃ ; Χωρὶς ὁ διδάσκαλος νὰ λέγῃ τίποτε, περιμένει μεθ' ὑπομονῆς καὶ γλυκύτητος τὴν διανοητικὴν ἐργασίαν τοῦ παιδός, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς, χωρὶς μάλιστα νὰ κρατῆ μῆτε βᾶθρον· ἂν δὲ ὁ παῖς σφάλῃ, τότε ὁ διδάσκαλος μετὰ γλυκύτητος πάλιν, βοηθῶν τὸν παῖδα, μετρεῖ ὁ ἴδιος λέγων « ἓν καθίσμα, καὶ ἓν καθίσμα γίνονται δύο καθίσματα· δύο καθίσματα καὶ ἓν γίνονται

τρία καθίσματα, » και οὕτω καθεξῆς· βαθμηδὸν δὲ ἐν τοῖς ἐπομένοις ζητήμασιν ἐκφράζεται και συντομώτερον, οὕτω· «*Εἷν καθίσμα, δὲ ὅ καθίσματα, τρία καθίσματα τ ἐ σ σ α ρ α καθίσματα κτλ.*» Οὐδέποτε δὲ κατὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἐπιτρέπεται εἰς τὸν διδάσκαλον νὰ κρατῆ ἐν χερσὶ και τὴν καυστικὴν ῥάβδον του και νὰ τὴν κινή μάλιστα, ἐνῶ περιμένει τὴν ἀπάντησιν τοῦ μικροῦ μαθητοῦ· διότι πᾶσα διανοητικὴ ἐργασία ἀπαιτεῖ ἀτάραχον νοῦν, και ἡ θέα τῆς ῥάβδου ἀπωθεῖ τὴν ἀταραξίαν· πρέπει ὁ διδάσκαλος κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην νὰ ἐνθυμῆται τοὺς νεοσσοὺς τῶν περιστέρων, οἱ ὅποιοι πρὸς πάντα περιδεῶς ἔχουσι και κατὰ τὰ πρῶτα αὐτῶν πτερυγίσματα, τὰ δειλά, ἐὰν ὀλίγον θορυβηθῶσι, σφάλλονται παραυτίκα και καταπίπτουσι.—Τοιαῦτα δὲ προβλήματα προβάλλει τοῖς μαθηταῖς ὁ διδάσκαλος και ἄλλα π.χ. Πόσα παράθυρα ἔχει τὸ σχολεῖον; Πόσους χάρτας; Πόσους μαυροπίνακας κτλ.

3) Πόσους δακτύλους ἔχει ἡ δεξιὰ σας χεὶρ; μετὰ τὴν ἀπάντησιν τοῦ παιδὸς ὁ διδάσκαλος ἐρωτᾷ·

Πόσους δακτύλους ἔχει ἡ ἀριστερά σας; —μετὰ δὲ τὴν ἀπάντησιν

Ποία ἐκ τῶν δύο χειρῶν ἔχει περισσοτέροις δακτύλους; — Ἐνταῦθα διδάσκονται οἱ μαθηταὶ τὴν ἐννοιαν τῆς *ισότητος*.

4) Ὁ διδάσκαλος καθίζει ἐπὶ τινος θρανίου 3 ἢ 4 μαθητᾶς και ἐρωτᾷ·

Πόσοι μαθηταὶ κάθηνται ἐπὶ τοῦ θρανίου τούτου; — μετὰ δὲ τὴν ἀπάντησιν ἐρωτᾷ·

Ἐὰν καθίσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θρανίου και ὁ Γεώργιος, τότε πόσοι μαθηταὶ θὰ κάθηνται ἐν αὐτῷ; — ἢ

Ἐὰν ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ θρανίου τούτου ὁ Δημήτριος, τότε πόσοι μαθηταὶ θὰ κάθηνται ἐν αὐτῷ; — ἢ

Ἐὰν ἀπὸ τοῦ θρανίου τούτου ἐξέλθῃ ὁ Δημήτριος και ὁ Κωνσταντῖνος, τότε πόσοι μαθηταὶ θὰ κάθηνται ἐν αὐτῷ;

5) Ὁ διδάσκαλος καλεῖ ἔξω δύο μαθητᾶς και δίδει πέντε μῆλα λ. χ. εἰς τὸν ἕνα μαθητὴν και τρία εἰς τὸν ἄλλον· τότε δὲ ἐρωτᾷ·

Πόσα μῆλα ἔχει ὁ Κ; —μετὰ τὴν ἀπάντησιν ἐρωτᾷ·

Πόσα μῆλα ἔχει ὁ Γ; — ἔπειτα

Ποῖος ἔχει περισσότερα μῆλα ὁ Κ ἢ ὁ Γ; — εἶτα

Πόσα μῆλα πρέπει νὰ δώσωμεν ἀκόμη εἰς τὸν Γ, διὰ νὰ ἔχῃ και αὐτὸς ὅσα μῆλα ἔχει και ὁ Κ;

Ἐὰν ὁ διδάσκαλος κάμῃ τὸ τελευταῖον πρόβλημα μὲ μῆλα ἢ ἄλλα πράγματα, τὰ ὅποια τρώγονται, καλὸν εἶναι μετὰ τὸ τέλος αὐτοῦ νὰ μὴ τὰ πάρῃ ὀπίσω εἰς τὸν οἶκόν του ἢ νὰ τὰ φάγῃ ὁ ἴδιος ἐνώπιον τῶν μαθητῶν του, ἀλλὰ νὰ τὰ χαρίσῃ εἰς αὐτούς.

ΜΑΘΗΜΑ Γ',

Ὁ διδάσκαλος θέτει και πάλιν ὅμοια ἀντικείμενα ἐν σειρᾷ οὕτω·

0 00 000 0000 00000
ἢ γράφει ἀπλῶς ἐπὶ τοῦ πίνακος μηδενικά, ὡς ἀνωτέρω,

ἡ γραμμὰς ἢ σταυροῦς· καὶ λέγει, δεικνύων συγχρόνως·

“*Εν* πορτοκάλιον (ἢ ἐν μηδενικόν, μία γραμμὴ κτλ.)
δύο πορτοκάλια, τρία πορτοκάλια, τέσσαρα
πορτοκάλια, πέντε πορτοκάλια· εἶτα δὲ καὶ ἀντι-
στρόφως, δεικνύει καὶ λέγει·

<i>Πέντε</i>	πορτοκάλια	ἐπαναλαμβάνουσι δὲ
<i>Τέσσαρα</i>	»	[καὶ οἱ μαθηταί.]
<i>Τρία</i>	»	
<i>Δύο</i>	»	
<i>Ἐν</i>	»	

Κατόπιν καλεῖ ἔξω ἓνα μαθητὴν διὰ νὰ ἐπαναλάβῃ
τὰ αὐτά, ἐὰν δύνηται, καὶ μετ’ αὐτὸν ἄλλον, καὶ ἀ-
σκεῖ οὕτω τοὺς μαθητὰς εἰς τὸ ν’ ἀριθμῶσιν ἀπὸ τοῦ
ἐνὸς μέχρι τοῦ πέντε καὶ ἀντιστρόφως, πάντοτε δὲ ἐπὶ
παραδειγμάτων.

Εἶτα δίδει εἰς ἕκαστον μαθητὴν πέντε λιθάρια ἢ φα-
σόλια κττ. καὶ παραγγέλλει νὰ θέσῃ ἕκαστος αὐτὰ ἐν
γραμμῇ ἔμπροσθέν του, καὶ τότε ἐρωτᾷ·

— Πόσα λιθάρια ἔχετε ἐπὶ τοῦ θρανίου ;

— Οἱ μαθηταὶ ἀποκρίνονται *πέντε*.

— Διδάσκ. Παραγγέλλει ν’ ἀφαιρέσωσιν ἐν λιθά-
ριον καὶ τότε ἐρωτᾷ·

Πόσα λιθάρια ἔμειναν ἐπὶ τοῦ θρανίου ἀφοῦ ἀφηρέ-
σατε ἐκ τῶν πέντε τὸ *ἐν* ;

— Μαθηταί. Ἀφοῦ ἀφηρέσαμεν ἀπὸ τῶν πέντε λι-

θαρίων τὸ *ἐν*, ἔμειναν ἐπὶ τοῦ θρανίου τέσσαρα λιθάρια.

Εἶτα ὁ διδάσκαλος παραγγέλλει νὰ ἀφαιρέσωσι καὶ
ἄλλο καὶ ἐξακολοῦθῃ, ὡς καὶ ἀνωτέρω, διδάσκων τοὺς
παῖδας ὅτι « ὅταν ἀπὸ τῶν τεσσάρων λιθαρίων ἀφαι-
ρέσωσιν *ἐν* θὰ μείνωσι τρία λιθάρια, » καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ζητήματα.

Ὁ διδάσκαλος γράφει ἐπὶ τοῦ μαυροπίνακος

+ + + + +

καὶ ἐρωτᾷ·

1) Μεταξὺ τοῦ ἐνὸς μηδενικοῦ καὶ τῶν τριῶν πόσα
μηδενικά εἶναι ;

— Μαθηταί. Μεταξὺ τοῦ κτλ. . . . εἶναι δύο
μηδενικά.

2) Μετὰ τὰ τρία μηδενικά πόσα μηδενικά εἶναι ;

— Μαθηταί. Μετὰ τὰ εἶναι τέσσαρα
μηδενικά.

3) Πρὸ τῶν πέντε μηδενικῶν πόσα μηδενικά εἶναι ;

4) Μεταξὺ πόσων μηδενικῶν εἶναι τὰ τέσσαρα μη-
δενικά ;

— Μαθηταί. Τὰ τέσσαρα μηδενικά εἶναι μεταξὺ
τῶν τριῶν μηδενικῶν καὶ τῶν πέντε.

(ἀκολουθεῖ).

ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ ΧΡΗΣΙΜΟΙ ΕΝ Τῷ ΒΙῶ.

ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΛΑΚΤΟΣ.

Κατὰ τὸ θέρος δύναται τὸ γάλα νὰ προφυλαχθῆ ἀπὸ τῆς ὀξυνίσεως 1) διὰ συχνῆς ζέσεως, 2) διὰ προσθήκης 1/2 σχεδὸν δραμίου βορικοῦ ὀξέος¹ δι' ἐκάστην ὀκτὼ γάλακτος, οὕτω δὲ καὶ ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διατηρεῖται, καὶ ἐπίσης ὑγιεινὸν ὅσον καὶ τὸ προσφάτως ἀμεληθέν. Πάντοτε δὲ προτιμότερον εἶναι νὰ διατηρηθῆται τὸ γάλα ἐν ἀγγείοις πηλίνοις, οὐδέποτε δ' ἐν χαλκοῖς.

ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΔΗΓΜΑΤΩΝ ΛΥΣΣΩΝΤΩΝ ΚΥΝΩΝ.

Ἐάν τις δακῆ ὑπὸ κυνὸς λυσσῶντος, δέον

1) νὰ ἀφαιμαχθῆ ἐκ βάρους καὶ ἀφθόνως ἢ πληγῆ δι' ἐκθλίψεως,

2) νὰ πλυθῆ δι' ἀφθόνου ὕδατος, δι' οὖρων ἐν ἀνάγκῃ καὶ ἀμέσως μετὰ τὴν πλύσιν

3) νὰ καυτηριασθῆ καλῶς δι' ἐρυθροπυρωμένον σιδήρου (κλειδίου, καρφίου κ.τ.τ.)

ταῦτα δὲ πάντα ἀνάγκη νὰ τελεσθῶσι γοργῶς, ὅπως προληφθῆ ἢ μετάδοσις τοῦ κακοῦ.

¹ Πωλεῖται ἐν τοῖς φαρμακείοις ὑπὸ τὸ ὄνομα acidum boricum.

ΠΟΙΚΙΛΑ.

—Καὶ ἕτερος κομήτης, ὁ τοῦ ENCKE, ἴσως φανῆ κατὰ τὸ προσεχὲς φθινόπωρον, ὁ λεγόμενος καὶ κομήτης βραχείας περιόδου, οὗ ἡ περίοδος εἶναι 3 ἐτῶν καὶ 3 1/2 μηνῶν περίπου· περὶ τούτου ἴσως ἐπανέλθωμεν προσεχῶς.

—Ἐν Ἀμερικῇ ἐπενοήθη νέος τρόπος ταχείας φωτογραφίας, ἅμα δὲ καὶ εὐθηνότητος· εἰσέρχεσθε εἰς φωτογραφεῖον καὶ μετὰ πέντε λεπτὰ ἐξέρχεσθε φέροντες δώδεκα ὥραιας φωτογραφίας σας ἐπὶ λεπτοῦ φύλλου σιδήρου ἐκάστην, διὰ τὰς ὁποίας ἐκπληρώσατε ἐν μόνον φράγκον.

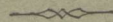
—Διὰ τὴν μεγάλην τῶν οἰκοπέδων υπερτίμησιν ἐν Νέῃ Ὑόρκῃ ἀναγκάζονται οἱ ἄνθρωποι οἰκονομοῦντες ἕκτασιν νὰ ἀνεγείρωσι τὰς οἰκίας αὐτῶν εἰς μέγιστον ὕψος· ὑπάρχουσι οἰκίαι φέρουσαι 14 ὀροφάς! Πολλοὶ ἐξ ἡμῶν, ἀντὶ ν' ἀνέλθωσιν εἰς τὴν 14ην ὀροφήν, δὲν ἀμφιβάλλω ὅτι θὰ ἐπρωτίμων τὸν κατ' εὐθεῖαν δρόμον, ἀλλ' ἐν ταῖς ῥηθείσαις οἰκίαις ἔχει ληφθῆ φροντίς καὶ περὶ τῆς εὐχεροῦς ἀναβάσεως καὶ καταβάσεως.

—Ἐκθεσις ὀργάνων καὶ συσκευῶν τῆς Φυσικῆς γινήσεται ἐν Ὑόρκῃ κατὰ τὸν προσεχῆ Αὐγούστον.

—Ἐκθεσις κυνῶν ἐγένετο ἐσχάτως ἐν Παρισίοις· ἐβλεπέ τις ἐκεῖ περὶ τοὺς 500 κύνας διαφόρων παραλλαγῶν, ὧν τινες ἐπωλήθησαν ἀντὶ χιλίων καὶ δισχιλίων φράγκων.

—*Ὁ ἄχειρ βιολιστὴς ΟΥΝΘΑΝ.* Παρεπιδημεῖ κατ' αὐτὰς ἐν Ἀθήναις ἀμερικανὸς τις, ἀνὴρ μέσης ἡλικίας καὶ ἀγαθότατος τὴν ἔψιν, ὅστις ἀπὸ γενετῆς, ὡς λέγεται, στερεῖται χειρῶν, διὰ δὲ τῆς ἀσκήσεως τοσαύτην ἐκκινήσιον καὶ δεξιότητα ἔδωκεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ, ὥστε παρ' αὐτῷ ἀναπληροῦσι τὰς χεῖρας. Δίδει δὲ ἐσπερίδας ἐν τῷ θερινῷ θεάτρῳ τῶν Μουσῶν, ὅπου ἀθρόον συρρέει τὸ κοινὸν ἵνα τὸν θαυμάσῃ. Κάθηται ἐπὶ καθέκλας, καὶ θέτει τοὺς πόδας ἐπὶ τῆς τραπέζης, λαμβάνει τὸ σιγάρον του, λαμβάνει δὲ καὶ πυρεῖον καὶ τὸ ἀνάπτει, παίζει τὰ χαρτῖα μετὰ πολλῆς δεξιότητος ὡς παλαιὸς χαρτοπαίκτης, ἐξάγει τὸ μανδύλιον ἐκ τοῦ θυλακίου του διὰ τοῦ ποδὸς καὶ σπογγίζει τὸ πρόσωπον, ἀνοίγει φιάλας καὶ κυρνᾷ οἶνον, σκοπεύει δὲ ἄριστα δι' ὄπλου, διότι θραύει ποτήριον ἢ ἄλλο σκεῦος εἰς ἀπόστασιν πολλῶν βημάτων. Ἐν τέλει δὲ σημειώ-
 τέον ὅτι οἱ πόδες τοῦ κυρίου τούτου εἰσὶ τελειότεροι τῶν χειρῶν πολλῶν ἀνθρώπων, διότι δι' αὐτῶν παίζει βιολίον καὶ ὄργανον μετ' ἄλλων, ἠκούσαμεν δὲ μετὰ πολλῆς τέχνης παιχθέντα τεμάχια ἐκ τοῦ Ῥαψωδοῦ (*Trovatore*) ἐπὶ βιολίου καὶ ἄλλα διὰ τοῦ μεταλλίνου ὄργανου.
 Ὁ κ. Οὔνθαν εἶναι ζῶσα διδασκαλία τῶν κατορθωμάτων, ἅτινα δύναται νὰ ἐπιτύχῃ ἢ ἐπιμονῇ καὶ ἡ θέλησις.

Κον Θ. Σκ. εἰς Σμύρνην τῇ 9/6 81 ἔπεμψά σοι ἐπιστολήν.—Κον Κ. Η. διδάσκαλον εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἐπιστολὴ ὑμῶν ἐλήφθη· ἀπάντησιν μετὰ τῶν ἐξ πρώτων φυλλαδίων ἐπέμψαμεν ταχυδρομικῶς.—Κον Στ. Στ. εἰς Βῶλον· ἐπιστολὴ ὑμῶν μετὰ ἑκοσι φράγκων ἐλήφθη· ὁμοίως δὲ καὶ πρὸ τούτων φρ. 14 διὰ τοῦ βιβλιοπώλου κ. Ν. Ἐπέμψαμεν ὑμῖν καὶ ἐπιστολήν.—Κον Α. Κ. Γ. εἰς Σύρον λαμβάνετε ταχυδρομικῶς ἐπιστολήν.—Κον Ἀθ. Μ. δημοδιδάσκαλον εἰς Ἁγίον Νικόλαον· ὑμετέρα συνδρομὴ ἐλήφθη· τὸ βον φυλλάδιον θέλετε λάβει διὰ τοῦ κ. Γρ. τὸ δὲ 7ον κτλ. θέλομεν ἀποσέλλει ὑμῖν ἀπ' εὐθείας κατὰ τὴν ὑμετέραν σημείωσιν.—Αἰδεσιμώτατον ἱερέα Κον Δημ. Κ. Γ. εἰς Ἀγίαν Ἄννην· ὑμετέρα συνδρομὴ ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν.

BIBLIA NEA

Ὁ Μαυρογένης ἡ παιδαγωγικὸν ἐγκόλπιον τοῦ λαοῦ, πραγματευόμενον περὶ τῶν καθηκόντων τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν Θεόν, τὸν πλησίον καὶ ἑαυτόν, ὑπὸ Μ. Βρατσάνου, καθηγητοῦ ἐν τῷ Διδασκαλείῳ Ἀθηνῶν, βραβευθὲν ἐν τῷ Νικοδημείῳ διαγωνίσματι, ἔκδοσις τρίτη· ······ δρ. 1,75
 εἰς τοὺς διδασκάλους καὶ βιβλιοπώλας » 1,20
Περὶ τεχνικῆς ἀναγνώσεως καὶ ἀπαγγελίας ὑπὸ τοῦ ἰδίου. Τιμᾶται ······ λεπ. 80
Ἱατρικὸς ὁδηγὸς ἤτοι πρόχειρος πρὸς τοὺς τραυματι-
 σμένους βοήθεια ἐλλείψει ἱατροῦ. Τιμᾶται ·· δρ. 1,50

ΣΠΟΥΔΑΙΑ ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐπειδὴ ἐξακολουθοῦμεν λαμβάνοντες ταχυδρομικῶς συνδρομάς, πολλοὶ δὲ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, μάλιστα δὲ τῷ ἐξωτερικῷ, κ. κ. Συνδρομητῶν ἐδήλωσαν ἡμῖν ὅτι ἐβράδυναν νὰ λάβωσι γνῶσιν τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ φυλλαδίῳ εἰδοποιήσεως περὶ διακοπῆς τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου, διὰ ταῦτα πέμπομεν καὶ τὸ 7ον φυλλάδιον εἰς ἅπαντας τοὺς ἐγγεγραμμένους συνδρομητὰς, καὶ παρακαλοῦμεν αὐτοὺς ὅπως ἀποτίσωσι τὴν ἑαυτῶν συνδρομὴν. Εἰς δὲ τοὺς καθυστερήσαντας εἰσέτι διακοπήσεται ἐν τῷ 7ῳ φυλλαδίῳ ἡ ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ ἀ ρ ε κ κ λ ή τ ω ς.

Οἱ κ. κ. συνδρομηταὶ δύνανται ν' ἀποστείλωσι τὴν συνδρομὴν των ἐγκλείοντες τραπεζικὰ γραμμάτια ἢ γραμματόσημα ἐντὸς ἐπισολῶν ἐπὶ συστάσει πεμπομένων. Οἱ δ' ἐν Χαλκίδι, Πάτραις καὶ Σύρῳ καὶ ἐγχειρίζοντες τοῖς αὐτόθι ἀνταποκριταῖς τῆς Ἐφημερίδος τῶν Σχολείων κυρίῳ Νικολάῳ Καραπιπέρῃ (ἐν Χαλκίδι), κυρίῳ Παναγιώτῃ Τραμπαδώρῳ (ἐν Πάτραις) καὶ κυρίῳ Ἀνδρέᾳ Κ. Γεωργίου (ἐν Σύρῳ). Αἱ ἀποδείξεις ἀποστέλλονται εὐθὺς μετὰ τὴν πληρωμὴν τῆς ἐτησίας συνδρομῆς.
